

Norran har i flera reportage granskat fastighetsaffärer och berättat om upplägg som pekat mot penningtvätt. Nu åtalas några av de inblandade personerna.

Tre åtalas för skumma

BOLIDEN

Norran har granskat skumma husaffärer och andra tvivelaktiga affärer i Boliden, Burträsk och Luleå. Nu åtalas tre personer för ekonomisk brottslighet. Kammaråklagare Niklas Jeppsson vid ekobrottskammaren i Umeå yrkar på näringsförbud, skattetillägg och böter på en miljon kronor.

En av personerna är den kvinna som Norran kallar Pamyk i granskningarna och

som har varit involverad i ett stort antal fastighetsaffärer i främst Boliden och Bur-

träsk. Hon har även bedrivit näringsverksamhet, bland annat skönhetsalonger och uthyrning av bostäder. Dessa har tidigare granskats av Skatteverket, vilket lett till skönstaxering. Även det har Norran berättat. Och nu har alltså åklagaren skickat en stämningsansökan till Skellefteå tingsrätt. Åtalet handlar i Pamyks fall om skattebrott, två fall av grovt skattebrott, tre fall av grovt bokföringsbrott och två fall av näringspenningtvätt (grovt brott). Flera av brotten ska hon ha begått tillsammans

med en kvinna som arbetat med bokföring i Pamyks företag. Även hon åtalas.

De har bland annat bokfört ett stort antal inbetalningar och utbetalningar med bristande underlag. Dessutom har löneutbetalningar till Pamyk inte bokförts. Det handlar om många miljoner kronor under 2016 och 2017. Bland annat har nästan 13 miljoner kronor betalats in på ett konto.

Pamyk har även lämnat oriktiga uppgifter till Skatteverket i sin deklaration. Hennes bolag har redovisat

för låga utbetalningar av löner och arbetsgivaravgifter "vilket inneburit en fara för att skatt eller avgift skulle undandras det allmänna", enligt stämningsansökan. Det handlar om hundratusentals kronor.

Enligt handlingarna ska Pamyk även ha tagit emot överföringar till sitt företags bankkonto på sammanlagt över 13 miljoner kronor från tre utländska bolag. Pamyk har inte kunnat redogöra för pengarnas avsändare eller ursprung. Pengarna ska

sedan ha använts till privatpersoners fastighetsköp, fakturor, företagsköp samt överföringar till Pamyks privatkonton. Enligt åtalet ska hon därmed ha medverkat till "ätgärder som skäligen kan antas vara vidtagna i penningtvättsyfte". Det bedöms som grovt eftersom det skett systematiskt och handlar om betydande värden. Hon ska också ha tagit emot fyra miljoner kronor till sina privata bankkonton på samma sätt.

De grova bokföringsbrotten handlar om att hon inte bokfört affärshändelser för

FOTO: TT/HANS BERGGREN

husaffärer

4,5 miljoner kronor och inte redovisat inkomster på 2,8 miljoner kronor.

Förutom Pamyk åtalas även en mäklare i Luleå,

som även har en nära relation till den kvinna som jobbat med Pamyks bokföring. Mäklaren åtalas för 14 fall av grovt näringspenningtvåts-

brott. Hen ska ha bland annat ha upprättat köpehandlingar för överlåtelser av fastigheter. "Åtgärderna kan skäligt antas vara vidtagna i penningtvättsyfte för att dölja verkliga ägarförhållanden eller ge skenbar förklaring till egendomsinnehavet", står det.

Mycket av det som framkommer har även Norrn sett när vi granskat fastighetsaffärerna. Det handlar om att fastigheter köps och säljs med kort intervall, att många fastigheter köpts på kort tid, att köp skett från ett

utländskt bolag, att värdet kraftigt överstigit marknadspris och att köparna varit utländska medborgare som inte stadigvarande vistats i Sverige. Enligt åtalet ska betalningar för husen även ha gjorts av andra än köparna. Det vill säga någon form av bulvanupplägg.

Åklagaren yrkar på att Pamyk och mäklaren får näringförbud i fem år vardera. Han yrkar även på att Pamyk får sitt skattetillägg och en miljonbot för mäklarens företag.

Ulrika Nohlgren

Förnekar brott

- Mäklaren företräds av Jonas Westerlund, som inte har hunnit läsa åtalet när Norrn ringer.
- – Men mäklaren förnekar brott, säger han.
- Enligt advokaten har mäklaren inte hanterat pengar, bara upprättat köpehand-

- lingar och inte alls haft insyn i Pamyks företags bokföring.
- – Det är banken som skött alla betalningar. Mäklaren har inte varit delaktig i transaktionerna.
- Norrn har sökt de två kvinnornas advokater.

Kammaråklagare Niklas Jeppsson tog på tisdagen beslut om att åtala tre personer för inblandning i olika former av ekonomisk brottslighet.

FOTO: MATS ANDERSSON/TT

Brotten har fängelse på straffskalan

BOLIDEN

Det är ett omfattande åtal med många grova brott och dessutom av det ovanligare slaget, enligt kammaråklagare Niklas Jeppsson. "Jag känner inte till något liknande i det här området och det är ovanligt att mäklare åtalas."

Åklagaren har yrkat på näringförbud för kvinnan som Norrn kallar Pamyk samt mäklaren, skattetillägg för Pamyk samt företagsbot för mäklarens företag.

Enligt Niklas Jeppsson har de grova brotten i stämningens ansökan – dessutom en straffskala för fängelsestraff från sex månader och upp till sex år.

Lagstiftningen kring penningtvättsbrott skärptes 2014 och kriminaliserar tydligare än tidigare olika typer av penningtvätt. Om man begår sådana brott kan man dömas för penningtvätt eller näringsspenningtvätt.

När det gäller penningtvätt handlar det om att man vet varifrån pengarna kommer, exempelvis bedrägerier eller narkotikaförsäljning som sedan tvättas. Niklas Jeppsson förklarar att näringspenningtvättsbrott inte ställer samma krav på att man vet varifrån pengarna kommer som man misstänker tvättas.

– Det handlar om att man tar en risk när man inte vet varifrån pengarna kommer och det finns skäl att tro att någon vill dölja varifrån pengarna kommer. Det är det jag påstår sker här, säger han.

Han påpekar att kvinnans bolag tagit in stora summor pengar okritiskt på sitt konto och använt dem för att betala privatpersoners köp.

– Att ta emot pengar från ett utländskt bolag och skicka dessa vidare eller använda pengarna för privatpersoners inköp, har i det här fallet inneburit ett sådant risktagande som jag menar är straffbart som näringspenningtvätt. Mäklaren kan göra sig skyldig till penningtvättsbrott genom att upprätta handlingar, köpebrev och kontrakt, när fastigheter skrivs över på personer. Mäklaren har medverkat till det här och jag vill mena att det har funnits varningssignaler om penningtvätt.

Vi har granskat detta och sett att fler personer ingår i nätverket som sysslar med fastighetsaffärer och även fler mäklare. Är det fler åtal eller förundersökningar på gång?

– Det är inga åtal på gång. Jag kan inte uttala mig om förundersökningar.

Tre personer åtalas i detta, men vi ser som sagt att fler personer förekommer. Menar du att det handlar om ett bulvanupplägg?

– Ja, det skulle kunna vara bulvaner. Vi ser att de flesta av fastigheterna ges bort och det är en tydlig indikation på att det inte är ett egentligt ägande det är fråga om hos dessa personer. Rättsgången är beräknad att ta åtta dagar.

Ulrika Nohlgren
Ulrika.Nohlgren@norrn.se